

ODE AAN LUC EN ADRIEN

Tim De Moerloose

Inleidend woordje door Frea Vancraeynest, voorzitter van de KBOV

Al jarenlang kan de KBOV rekenen op de niet aflatende inzet van twee geweldige mannen. Zowel Luc Devriese als Adrien Brysse leverden immense bijdragen aan het tijdschrift. De eerste door als lees- en schrijfverslaafde geen onderwerp ongemoeid te laten en zo de lezers telkens opnieuw te animeren en informeren met zijn schrijfsels, de tweede als redacteur zodat ook de schrijfsels er degelijk uitzagen en voorzien werden van illustraties.

Ik wilde hen graag in de bloemetjes zetten door hen te interviewen maar door bescheidenheid die eigen is aan hun generatie waren ze hier niet voor te vinden. Zij wilden immers niet in de schijnwerpers staan maar wel de onderwerpen waarover zij schreven. Ik vroeg dan maar aan de jongste aanwinst in het schrijfteam en bestuurder bij de HHGK, Tim De Moerloose, om een ode aan hen te schrijven in de stijl van Jean Ray/John Flanders...

33

Kerstavond in Gent. Nu ook de laatste gasten nog haastig de tocht van auto naar voordeur ondernemen, ietwat gebukt onder de ijzige noordoostenwind die meedogenloos de laatste losse sneeuwrestjes over de bevroren kanalen jaagt, valt het leven in de stad helemaal stil. De overwinterende vogels verstoppen zich dieper hun nestjes, stiekem al verlangend naar de eerste lentezon. Ondertussen trotseren ze de bittere vrieskou die tot in de kleinste kiertjes en kantjes alles wat een beetje vloeibaar is meedogenloos in pikzwart, massief ijs transformeert. Het verkeer wordt gereduceerd tot die paar eeuwige verloren zielen, en de schaarse maar onvermijdelijke interventies van hulpdiensten, op hun beurt bemand door mensen die eigenlijk ook liever thuis zouden zijn.

Duizenden lichtjes zijn de stille en glinsterende getuigen van alweer een geslaagd kerstfeest. Iedereen komt nu tot rust en geniet van het gezelschap van vrienden, familie en alles daar tussenin, en doet zich vooral te goed aan het copieuze feestmaal dat de nodige energie moet opleveren om die later deze avond haast in één keer op te branden bij de eerste confrontatie met het nog steeds barkoude winterweer.

Zei ik iedereen? Neen. Ter hoogte van de reeds wekenlang bevroren Kraanlei schijnt nog een flets, geïsoleerd lichtje, in wat op het eerste gezicht een oude zolderkamer lijkt. Maar niets is minder waar. Terwijl de goegemeente ganzenlever en kaviaar naar binnen slurpt en schrokt, werken twee gepassioneerde – kwatongen beweren gepensioneerd – moedige mannen verder aan het volkskundige geheugen van wijk, stad, streek, gewest, ja, van het land. Kosten noch moeite worden daarbij gespaard. Deze heren doorworstelen de meest bestofte boeken en de obscuurste handschriften in een eindeloze zoektocht naar het leven van alledag, zoals het vroeger was en geweest moet zijn. Diezelfde kwatongen beweren trouwens dat dat eenvoudig is, omdat ze er voor een groot stuk zelf bij waren, maar dat is louter speculatie.

In de bibliotheek klinkt, naast het tussen de dakpannen snerpande gebulder van de noordoostenwind, alleen maar het geluid van ritselend papier en, sinds enige tijd toch, ritmisch getik op computerklavieren. Ook de ervaren vorser moet mee met zijn tijd. De twee heren wroeten verder alsof hun leven ervan afhangt, op zoek naar nieuwe onderwerpen voor artikels in het tijdschrift van de Koninklijke Bond der Oost-Vlaamse Volkskundigen. De bestuursleden van die KBOV zitten op het kerstfeest ondertussen al aan het hoofdgerecht: een tournedos van hert in een portsausje, geaccompagneerd door veenbessen, knolselderpuree, en een Château Cos d'Estournel van 2004, geserveerd met passende livemuziek van een zevenkoppig ensemble van de Opera van Gent, dat een speciaal voor de eetgasten gecomponeerde intieme versie van de Matteüs-passie te berde brengt. Alweer diezelfde kwatongen beweren trouwens dat de zitpenningen wat te fel zijn gestegen de laatste jaren, maar dat laten de dappere schrijvers niet aan het hart komen. Er moet immers gewerkt worden!

34

En werken doen ze. Zonder vrees voor eigen lijf en leden ploegen de heren doorheen alle denkbare archieven om hun lezers weer het ene pareltje na het andere voor te schotelen. Want alle gekheid even op een ijspegeltje, hoe zou het tijdschrift zonder hun vele stevige bijdragen en dito jarenlange noeste arbeid er uitzien? Dat kan natuurlijk niemand met zekerheid zeggen, maar alleszins een stuk dunner. De eetgasten in Gent en omstreken laten het niet aan hun hart komen, want terwijl de dappere scribenten bij elke ademstoot de ijle boekenlucht van de bib vullen met wolkjes, is daar alreeds het dessert dat zich aandient. Zoals steeds laten de heren het dessert voor wat het is. Zij schrijven verder.

Een overwinterende kerkuil tuurt ondertussen al urenlang vanuit één van de vele Gentse torentjes naar het eenzame schemerlicht in de zolderruimte. De bevroren binnenplaats wordt gehuld in een zwakke maar warme gloed, een lichtspel dat in schril contrast staat met de barre, gure omstandigheden. Het diertje ziet na lang wachten plots weer wat beweging in de bibliotheek. De twee mannen lijken in opperbeste stemming. Het laatste nummer is immers

alweer vlotjes binnen de voorziene termijnen ingeblikt. Er kan zelfs een klein borreltje van af, bij de anders zo Spartaans gedisciplineerde letterkundigen. Een zekere weemoedigheid lijkt het zolderlicht te vervoegen, al kan zelfs ons uiltje niet meteen uitknobbelen waarom.

Dat borreltje is echter meer dan verdiend. Auteur dezès kan, samen met het kerkuiltje dat om God weet welke reden zijn intrede deed in dit stukje, alleen maar buigen voor zoveel inzet en jarenlange toewijding bij het neerpen- nen van de lokale en minder lokale geschiedenis, de alledaagse gebruiken en heerlijk volkse verhalen. Talloze artikels, die misschien niet de Britse of Amerikaanse wetenschappelijke tijdschriften halen, en slechts aan een iet- wat beperkte peer review onderworpen worden, maar wel het dichtst staan bij wat ze zelf beschrijven. Het zijn steeds volkse bijdragen in de ware zin van het woord, en dat is benijdenswaardig.

En zo kan zelfs de koudste avond plots een warme worden, mits er maar ge- noeg leesmateriaal binnen handbereik ligt. Een voordeel van de voortschrij- dende digitalisering is trouwens dat dergelijke wijze raad niet langer het risico loopt om misbegrepen te worden als een aansporing tot het illegaal opstoken van het bewuste leesmateriaal. En met die figuurlijke opsteker komt ook deze ode aan Luc en Adrien tot een al bij al voortijdig einde. Het is niet anders.

Besneeuwde Kraanlei in de jaren 50 door Alph. Van Deventer